

SKUPŠČINA
REPUBLIKE SLOVENIJE
Komisija za ustavna vprašanja

~~Osnutek~~
4.12.1991

Številka: 0610-12/90-40

Z a p i s n i k .

40. seje Komisije Skupščine Republike Slovenije za ustavna vprašanja, ki je bila v sredo, 4.12. 1991 v prostorih Skupščine Republike Slovenije.

Seja se je pričela ob 10.00 uri in je bila zaključena ob 20.45 uri.

Prisotni: podpredsednika Vitodrag Pukl in Miran Potrč;
člani: Tone Anderlič, Roberto Battelli, Ivan Bizjak, Ciril Kolečnik, Boštjan Kovačič, Darja Lavtižar Bebler, Andrej Magajna, Mojmir Ocvirk, Borut Pahor, Tone Peršak, dr. Rajko Pirant, dr. Ciril Ribičič, dr. Primož Rode, Danijel Starman, dr. Leo Šešerko, Mile Šetinc, dr. Ludvik Toplak, Zdravko Zabukovec, dr. Franc Zagožen, Zvone Žagar.

Odsotni: Ludvik Gumilar in Vilijem Sekereš.

Seji so prisostvovali tudi:

- Miro Cerar, Stefka Kučan, Lojze Janko, dr. Franci Grad, dr. Lojze Ude, Miha Ribarič, dr. Peter Jambrek, mag. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, Ciril Zlobec, dr. Boris Kovšca.

Sejo je vodil predsednik komisije dr. France Bučar.

Predlagan in sprejet je bil naslednji
d n e v n i r e d :

1. delovno besedilo predloga ustave Republike Slovenije.

Razprava na seji komisije je razvidna iz neredigiranega in neavtoriziranega magnetogramskega zapisa te seje.

člani so na klop prejeli naslednje gradivo:

- delovno besedilo predloga ustave in ustavnega zakona za njeno izvedbo, oblikovana na 39.seji ustavne komisije;
- redakcijske pripombe in predloge, ki jih je pripravila strokovna služba ustavne komisije k predlogoma ustave in ustavnega zakona iz prve alineje;

Ad 1)

Komisija je obravnavala redakcijske pripombe in predloge, ki jih je pripravila strokovna služba ustavne komisije. Delovno besedilo predloga ustave in ustavnega zakona za njeno izvedbo, kot ju je določila na svoji 39.seji, je nato v skladu s stališči predstavnikov posameznih strank ter z ugotovitvami strokovne službe še dodatno spremenila oziroma dopolnila. Spremenjena preambula ter členi delovnega besedila predlogov ustave in ustavnega zakona se glasijo (popravki so označeni s podčrtaji):

PREAMBULA

Izhajajoč iz

Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, ter

temeljnih človekovih pravic in svoboščin, temeljne in trajne pravice slovenskega naroda do samoodločbe ter iz zgodovinskega dejstva, da smo Slovenci v večstoletnem boju za narodno osvoboditev izoblikovali svojo narodno samobitnost in uveljavili svojo državnost,

sprejema Skupščina Republike Slovenije

U S T A V O REPUBLIKE SLOVENIJE

* * *

3. člen

Slovenija je država vseh svojih državljanek in državljanov, ki temelji na trajni in neodtujljivi pravici slovenskega naroda do samoodločbe.

V Sloveniji ima oblast ljudstvo. Državljanke in državljanji jo izvršujejo neposredno in z volitvami, po načelu delitve oblasti na zakonodajno, izvršilno in sodno.

5. člen

Slovenija na svojem ozemlju varuje človekove pravice in temeljne svoboščine. Skrbi za avtohtone slovenske narodne skupnosti v sosednjih državah, za slovenske izseljence in zdomce ter pospešuje njihove stike z domovino. Varuje in zagotavlja pravice avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti. Skrbi za

ohranjanje naravnega bogastva in kulturne dediščine ter ustvarja možnosti za skladen civilizacijski in kulturni razvoj Slovenije.

Slovenci brez slovenskega državljanstva lahko uživajo v Sloveniji posebne pravice in ugodnosti. Vrsto ter obseg teh pravic in ugodnosti določa zakon.

11.člen

Uradni jezik v Sloveniji je slovenščina. Na območjih občin, v katerih živi italijanska ali madžarska narodna skupnost, je uradni jezik tudi italijanščina ali madžarščina.

16.člen

(začasna razveljavitev in omejitev pravic)

S to ustavo določene človekove pravice in temeljne svoboščine je izjemoma dopustno začasno razveljaviti ali omejiti v vojnem in izrednem stanju. Človekove pravice in temeljne svoboščine se smejo razveljaviti ali omejiti le za čas trajanja vojnega ali izrednega stanja, vendar v obsegu, ki ga tako stanje zahteva in tako, da sprejeti ukrepi ne povzročajo neenakopravnosti, ki bi temeljilo le na rasi, narodni pripadnosti, spolu, jeziku, veri, političnem ali drugem prepričanju, gmotnem stanju, rojstvu, izobrazbi, družbenem položaju ali katerikoli drugi osebni okolščini.

Določba prejšnjega odstavka ne dopušča nobenega začasnega razveljavljanja ali omejevanja pravic, določenih v 17., 18., 21., 27., 28., 29. in 41. členu.

21.člen

(varstvo človekove osebnosti in dostojanstva)

Zagotovljeno je spoštovanje človekove osebnosti in njegovega dostojanstva v kazenskem in v vseh drugih pravnih postopkih, in prav tako med odvzemom prostosti in izvrševanjem kazni.

Prepovedano je vsakršno nasilje nad osebami, ki jim je prostost kakorkoli omejena, ter vsakršno izsiljevanje priznanj in izjav.

24.člen

(javnost sojenja)

Sodne obravnave so javne. Sodbe se izrekajo javno. Izjeme določa zakon.

30.člen

(pravica do rehabilitacije in odškodnine)

Kdor je bil po krivem obsojen za kaznivo dejanje ali mu je bila prostost neutemeljeno odvzeta, ima pravico do rehabilitacije, do povrnitve škode in druge pravice po zakonu.

34.člen
(pravica do osebnega dostojanstva in do varnosti)

Vsakdo ima pravico do osebnega dostojanstva in varnosti. _____

36.člen
(nedotakljivost stanovanja)

Stanovanje je nedotakljivo.

Nihče ne sme brez odločbe sodišča proti volji stanovalca vstopiti v tuje stanovanje ali v druge tuje prostore, niti jih ne sme preiskovati.

Pri preiskavi ima pravico biti navzoč tisti, čigar stanovanje ali prostori se preiskujejo, ali njegov zastopnik.

Preiskava se sme opraviti samo v navzočnosti dveh prič.

Pod pogoji, ki jih določa zakon, sme uradna oseba brez odločbe sodišča vstopiti v tuje stanovanje ali v tuje prostore in izjemoma brez navzočnosti prič opraviti preiskavo, če je to neogibno potrebno, da lahko neposredno prime storilca kaznivega dejanja ali da se zavarujejo ljudje in premoženje.

41.člen
(svoboda vesti)

Izpovedovanje vere in drugih opredelitev v zasebnem in javnem življenju je svobodno.

Nihče se ni dolžan opredeliti glede svojega verskega ali drugega prepričanja.

Starši imajo pravico, da v skladu s svojim prepričanjem zagotavljajo svojim otrokom versko in moralno vzgojo. Usmerjanje otrok glede verske in moralne vzgoje mora biti v skladu z otrokovo starostjo in zrelostjo ter z njegovo svobodo vesti, verske in druge opredelitve ali prepričanja.

46.člen
(pravica do ugovora vesti)

Ugovor vesti je dopusten _____ v _____ primerih, ki jih določi zakon, če se s tem ne omejujejo pravice in svoboščine drugih oseb.

47.člen
(izročitev)

Državljana Slovenije ni dovoljeno izročiti tuji državi. Tujca je dovoljeno izročiti samo v primerih, _____ predvidenih z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Slovenijo.

52.člen (pravice invalidov)

Invalidom je v skladu z zakonom zagotovljeno varstvo ter usposabljanje za delo.

Otroci z motnjami v telesnem ali duševnem razvoju ter druge huje prizadete osebe imajo pravico do izobraževanja in usposabljanja za dejavno življenje v družbi.

Izobraževanje in usposabljanje iz prejšnjega odstavka se financirata iz javnih sredstev.

57.člen (izobrazba in šolanje)

Izobraževanje je svobodno.

Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev.

Država ustvarja možnosti, da si državljani pridobijo ustrezno izobrazbo.

58.člen (avtonomnost univerze in drugih visokih šol)

Državne univerze in _____ državne visoke šole so avtonomne.

Način njihovega financiranja ureja zakon.

61.člen (izražanje narodne pripadnosti)

Vsakdo ima pravico, da svobodno izraža pripadnost k svojemu narodu ali narodni skupnosti, da goji in izraža svojo kulturo in uporablja svoj jezik in pisavo.

64.člen (posebne pravice avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti v Sloveniji)

Avtohtoni italijanski in madžarski narodni skupnosti ter njunim pripadnikom je zagotovljena pravica, da svobodno uporabljajo svoje narodne simbole, ter za ohranjanje svoje narodne identitete ustanavljajo organizacije, razvijajo gospodarske, kulturne in znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter dejavnosti na področju javnega obveščanja in založništva. V skladu z zakonom imata ti narodni skupnosti in njuni pripadniki pravico do vzgoje in

izobraževanja v svojem jeziku oziroma do dvojezične vzgoje in izobraževanja ter do oblikovanja in razvijanja svoje oziroma dvojezične vzgoje in izobraževanja. Zakon določa območja, kjer je dvojezično šolstvo obvezno. Narodnima skupnostma in njunim pripadnikom je zagotovljena pravica, da gojijo odnose s svojima matičnima narodoma in njunima državama. Država gmotno in moralno podpira uveljavljanje teh pravic.

Na območjih, kjer ti skupnosti živita, ustanovijo njuni pripadniki za uresničevanje svojih pravic svoje samoupravne skupnosti. Na njihov predlog lahko država pooblasti samoupravne narodne skupnosti za opravljanje določenih nalog iz državne pristojnosti ter zagotavlja sredstva za njihovo uresničevanje.

Narodni skupnosti sta neposredno zastopani v predstavniških organih lokalne samouprave in v državnem zboru.

Zakon ureja položaj in način uresničevanja pravic italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti na območjih kjer živita, obveznosti samoupravnih lokalnih skupnosti za uresničevanje teh pravic, ter tiste pravice, ki jih pripadniki teh narodnih skupnosti uresničujejo tudi zunaj teh območij. Pravice obeh narodnih skupnosti ter njunih pripadnikov so zagotovljene ne glede na število pripadnikov teh skupnosti.

Zakoni, drugi predpisi in splošni akti, ki zadevajo uresničevanje v ustavi določenih pravic in položaja zgolj narodnih skupnosti, ne morejo biti sprejeti brez soglasja predstavnikov narodnih skupnosti.

72.člen (zdravo življensko okolje)

Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega življenskega okolja.

Država skrbi za zdravo življensko okolje. V ta namen zakon določa pogoje in načine za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti.

Zakon določa ob katerih pogojih in v kakšnem obsegu je povzročitelj škode na življenskem okolju dolžan poravnati škodo.

76.člen (sindikalna svoboda)

Ustanavljanje in delovanje sindikatov ter včlanjevanje vanje je svobodno.

77.člen (pravica do stavke)

Delavci imajo pravico do stavke.

Če to zahteva javna korist se lahko pravica do stavke, upoštevajoč vrsto in naravo dejavnosti, z zakonom omeji.

80.člen (sestava in volitve)

Državni zbor sestavljajo poslanci državljanov Slovenije in šteje 90 poslancev.

Poslanci se volijo s splošnim, enakim, neposrednim in tajnim glasovanjem.

V državni zbor se vedno izvoli po en poslanec italijanske in madžarske narodne skupnosti.

Volilni sistem ureja zakon, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev.

83.člen (poslanska imuniteta)

Poslanec državnega zbora ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah državnega zbora ali njegovih delovnih teles.

Poslanec ne more biti priprt niti se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne more začeti kazenski postopek brez dovoljenja državnega zbora, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let.

Državni zbor lahko prizna imuniteto tudi poslancu, ki se nanjo ni skliceval ali ki je bil zaloten pri kaznivem dejanju iz prejšnjega odstavka.

90.člen (zakonodajni referendum)

Državni zbor lahko o vprašanjih, ki se urejajo z zakonom, razpiše predhodni referendum. Državni zbor je vezana na izid referenduma.

Državni zbor lahko razpiše predhodni referendum na svojo pobudo, mora pa ga razpisati, če to zahteva najmanj tretjina poslancev, državni svet ali štirideset tisoč volilcev.

Pravico glasovanja na referendumu imajo vsi državljanji, ki imajo volilno pravico _____.

Predlog je na referendumu sprejet, če zanj glasuje večina volilcev, ki so glasovali.

Referendum ureja zakon, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev.

96.člen

(sestava ____)

Državni svet je zastopstvo nosilcev socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov.

Državni svet ima 40 članov.

Sestavljajo ga:

- štirje predstavniki delodajalcev;
- štirje predstavniki delojemalcev;
- štirje predstavniki kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev;
- šest predstavnikov negospodarskih dejavnosti;
- dvaindvajset predstavnikov lokalnih interesov.

Organizacijo državnega sveta ureja zakon.

98.člen
(volitve)

Volitve v državni svet ureja zakon, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev.

Člani državnega sveta se volijo za dobo petih let.

99.člen
(odločanje)

Državni svet sklepa, če je na seji navzoča večina njegovih članov.

Državni svet odloča z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Zahtevo za razpis referendumu _____ sprejme državni svet z večino glasov vseh članov.

100.člen
(nezdružljivost funkcije in imuniteta)

Član državnega sveta ne more biti hkrati poslanec v državnem zboru.

Člani državnega sveta uživajo enako imuniteto kakor poslanci.
0 imuniteti odloča državni svet.

102.člen
(funkcija predsednika republike)

Predsednik republike predstavlja Republiko Slovenijo in je vrhovni poveljnik njenih obrambnih sil.

103.člen
(volitve predsednika republike)

Predsednik republike se izvoli na neposrednih, splošnih in tajnih volitvah. _____

Za predsednika republike je kandidat izvoljen z večino veljavnih glasov.

Predsednik republike je izvoljen za dobo petih let, vendar največ dvakrat zaporedoma. Če se mandatna doba predsednika republike izteče med vojno ali med trajanjem izrednega stanja, mu mandat preneha šest mesecev po prenehanju vojnega ali izrednega stanja.

Za predsednika republike je lahko izvoljen le državljan Slovenije.

Volitve za predsednika republike razpiše predsednik državnega zbora. Predsednik republike mora biti izvoljen najkasneje 15 dni pred potekom mandatne dobe prejšnjega predsednika.

108.člen (uredbe z zakonsko močjo)

Kadar se državni zbor zaradi izrednega stanja ali vojne ne more sestati, lahko predsednik republike na predlog vlade izdaja uredbe z zakonsko močjo.

Z uredbo z zakonsko močjo se lahko izjemoma omejijo posamezne pravice in temeljne svoboščine, kakor to določa 16.člen te ustave.

Predsednik republike mora uredbe z zakonsko močjo predložiti v potrditev državnemu zboru takoj, ko se ta sestane. _____

111.člen (volitve predsednika vlade)

Predsednik republike po posvetovanjih z vodji poslanskih skupin predlaga državnemu zboru kandidata za predsednika vlade.

Predsednika vlade voli državni zbor z večino glasov vseh poslancev in s tajnim glasovanjem, če ni s to ustavo drugače določeno.

Če kandidat ne dobi potrebne večine glasov, lahko predsednik republike po ponovnih posvetovanjih v štirinajstih dneh predloži drugega ali ponovno istega kandidata, prav tako pa lahko predlagajo kandidate tudi poslanske skupine ali najmanj deset poslancev. Če je bilo v tem roku vloženi več predlogov, se glasuje o vsakem posebej, in sicer najprej o kandidatu predsednika republike, če ta ni izvoljen, pa še o drugih kandidatih po vrstnem redu vložitve predlogov.

Če ni izvoljen noben kandidat, predsednik republike razpusti državni zbor in razpiše nove volitve, razen če državni zbor v osemindesetih urah z večino glasov navzočih poslancev ne

sklene izvesti ponovne volitve predsednika vlade, kjer zadošča za izvolitev večina opredeljenih glasov. Na ponovnih volitvah se glasuje o posameznih kandidatih po vrstnem redu števila glasov, dobljenih pri prejšnjih glasovanjih, nato pa o novih, do volitev vloženih kandidaturah, med katerimi ima prednost morebitni kandidat predsednika republike.

Če tudi pri teh volitvah noben kandidat ne dobi potrebne večine glasov, mora predsednik republike razpustiti državni zbor in razpisati nove volitve.

116.člen (nezaupnica vladi)

Državni zbor lahko izglasuje nezaupnico vladi le tako, da na predlog najmanj desetih poslancev z večino glasov vseh poslancev izvoli novega predsednika vlade. S tem je dotedanji predsednik vlade razrešen, mora pa skupaj s svojimi ministri opravljati tekoče posle do prisege nove vlade.

Med vložitvijo predloga za izvolitev novega predsednika vlade in volitvami mora poteči najmanj osemindeset ur, razen če državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev ne sklene drugače, ali če je država v vojnem ali izrednem stanju.

Če je bil predsednik vlade izvoljen na temelju tretjega odstavka 111. člena, mu je izrečena nezaupnica, če državni zbor na predlog najmanj desetih poslancev izvoli novega predsednika vlade z večino opredeljenih glasov. _____

117.člen (zaupnica vladi)

Predsednik vlade lahko zahteva glasovanje o zaupnici vladi. Če vlada _____ ne dobi podpore večine glasov vseh poslancev, mora državni zbor v tridesetih dneh izvoliti novega predsednika vlade ali dotedanjemu predsedniku pri ponovljenem glasovanju izglasovati zaupnico, sicer predsednik republike razpusti državni zbor in razpiše nove volitve. Predsednik vlade lahko vprašanje zaupnice veže tudi na sprejem zakona ali druge odločitve v državnem zboru. Če odločitev ni sprejeta, se šteje, da je bila vladi izglasovana nezaupnica.

Med zahtevo za glasovanje o zaupnici in glasovanjem mora poteči najmanj oseminštirideset ur.

118.člen (interpelacija)

Najmanj deset poslancev lahko sproži v državnem zboru interpelacijo o delu vlade ali posameznega ministra.

Če po razpravi o interpelaciji večina vseh poslancev izreče nezaupnico vlagi ali posameznemu ministru, ga državni zbor razreši.

119.člen
(obtožba zoper predsednika vlade in ministre)

Predsednika vlade in ministre lahko državni zbor pred ustavnim sodiščem obtoži kršitve ustave in zakonov, storjene pri opravljanju njihovih funkcij. Ustavno sodišče obravnava obtožbo na ___ način kot je določen v 109. členu.

123.člen
(dolžnost sodelovanja pri obrambi države)

Obramba države je za državljane obvezna v mejah in na način, ki ga določi zakon.

Državljanom, ki zaradi svojih religioznih, filozofskih ali humanitarnih nazorov niso pripravljene sodelovati pri opravljanju obrambnih dolžnosti, je treba omogočiti, da sodelujejo pri obrambi države ___ na drug način.

124.člen
(obramba države)

Vrsto, obseg in organizacijo obrambe nedotakljivosti in celovitosti državnega ozemlja ureja zakon, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev.

Izvajanje obrambe nadzoruje državni zbor.

Pri zagotavljanju varnosti izhaja država predvsem iz mirovne politike ter kulture miru in nenasilja.

128.člen
(udeležba državljanov pri izvajanju sodne oblasti)

Zakon ureja primere in oblike neposredne udeležbe državljanov pri izvajanju sodne oblasti.

132.člen
(prenehanje in odvzem sodniške funkcije)

Sodniku preneha sodniška funkcija, če nastopijo razlogi, ki jih določa zakon.

Če sodnik pri opravljanju sodniške funkcije krši ustavo ali huje krši zakon, lahko državni zbor na predlog sodnega sveta odredi, da se sodnik ___ razreši.

V primeru naklepno storjenega kaznivega dejanja z zlorabo sodne funkcije, ugotovljenega s pravnomočno sodno odločbo, državni zbor sodnika razreši.

134.člen
(imuniteta sodnika)

Nikogar, ki sodeluje pri sojenju, ni mogoče klicati na odgovornost za mnenje, ki ga je dal pri odločanju v sodišču.

Sodnik ne more biti priprt, niti ne more biti brez dovoljenja državnega zbora zoper njega začet kazenski postopek, če je osumljen kaznivega dejanja pri opravljanju sodniške funkcije.

135.člen
(državni tožilec)

Državni tožilec vlaga in zastopa kazenske obtožbe in ima druge z zakonom določene pristojnosti.

Ureditev in pristojnosti državnih tožilstev določa zakon.

137.člen
(odvetništvo in notariat)

Odvetništvo je kot del pravosodja samostojna in neodvisna služba, ki jo ureja zakon.

Notariat je javna služba, ki jo ureja zakon.

142.člen
(dohodki občine)

Občina se financira iz lastnih virov. Občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotoviti opravljanja svojih nalog, ___ država v skladu z zakonom določenimi načeli in merili zagotovi dodatna sredstva.

143.člen
(širše samoupravne lokalne skupnosti)

Občine se samostojno odločajo o povezovanju v širše samoupravne lokalne skupnosti, vključno v pokrajine, za urejanje in opravljanje lokalnih zadev širšega pomena. V sporazumu z njimi prenese država nanje določene zadeve iz državne pristojnosti v njihovo izvirno pristojnost in določi udeležbo teh skupnosti pri predlaganju ter izvrševanju nekaterih zadev iz državne pristojnosti.

Načela in merila za prenos pristojnosti iz prejšnjega odstavka ureja zakon.

144.člen
(nadzor državnih organov)

Državni organi nadzorujejo zakonitost dela organov lokalne skupnosti.

150.člen
(računsko sodišče)

Računsko sodišče je najvišji organ kontrole državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe, ki jo financira država, ter javne porabe v lokalnih skupnostih.

_____ Ureditev in pristojnosti računskega sodišča določa zakon.

Računsko sodišče je pri svojem delu neodvisno in vezano na ustavo in zakon.

151.člen
(imenovanje članov računskega sodišča)

člane računskega sodišča imenuje državni zbor.

155.člen
(prepoved povratne veljave pravnih aktov)

Zakon, drugi predpisi in splošni akti ne morejo imeti učinka za nazaj.

Samo zakon lahko določi, da imajo posamezne njegove določbe učinek za nazaj, če to zahteva javna korist in če se s tem ne posega v pridobljene pravice.

162.člen
(postopek pred ustavnim sodiščem)

Postopek pred ustavnim sodiščem ureja zakon.

Predlagatelje zahteve za začetek postopka pred ustavnim sodiščem določa zakon. Vsakdo lahko da pobudo za začetek postopka, če izkaže svoj pravni interes.

Ustavno sodišče odloča z večino glasov vseh sodnikov, če ustava ali zakon za posamezne primere ne določata drugače. O tem, ali bo začelo postopek na podlagi ustavne pritožbe _____, lahko odloča ustavno sodišče v ožji sestavi, ki jo določa zakon.

168.člen
(predlog za začetek postopka)

Predlog za začetek postopka za spremembo ustave lahko da dvajset poslancev državnega zbora, vlada ali najmanj tridesettisoč volilcev.

O predlogu odloči državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev.

169.člen
(akt o sprejemu ustave)

Državni zbor sprejme akt o spremembi ustave z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev.

170.člen
(potrditev spremembe ustave na referendumu)

Državni zbor mora predlagano spremembo ustave predložiti v sprejem volilcem na referendum, če to zahteva najmanj trideset poslancev.

Sprememba ustave je na referendumu sprejeta, če zanjo glasuje večina volilcev, ki so glasovali, pod pogojem, da se glasovanja udeleži večina vseh volilcev.

USTAVNI ZAKON ZA IZVEDBO USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE

1.člen

Predpisi in drugi splošni akti, ki so veljali na dan razglasitve te ustave, ostanejo v veljavi. Določbe predpisov, ki niso v skladu s to ustavo, je treba z njo uskladiti najkasneje do 31.12.1993.

Do uskladitve z ustavo oziroma do izteka uskladitvenega roka ni mogoče začeti postopka za oceno ustavnosti predpisov in drugih splošnih aktov, sprejetih do razglasitve Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije oziroma prevzetih z ustavnim zakonom za izvedbo Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, razen če posegajo v človekove pravice in temeljne svoboščine.

2.člen

Skupščina Republike Slovenije nadaljuje delo do prve seje državnega zbora.

Prve volitve v državni zbor in državni svet se opravijo najkasneje eno leto po sprejemu te ustave.

Do konstituiranja državnega zbora in državnega sveta sprejemajo zbori Skupščine Republike Slovenije zakone in druge akte na način in po postopku, določenem z ustavo Republike Slovenije iz leta 1974 in z njenimi spremembami ter dopolnili.

Zakone, ki urejajo volilni sistem, sprejemajo zbori z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev.

6.člen

Sodišča, javna tožilstva, javna pravobranilstva in družbeni pravobranilci samoupravljanja nadaljujejo delo po dosedanjih predpisih, do sprejema novih.

7.člen

Ustavno sodišče Republike Slovenije deluje po tej ustavi, glede vprašanj postopka pred ustavnim sodiščem in pravnih posledic odločb ustavnega sodišča, ki z ustavo niso urejena, pa do sprejema zakona o ustavnem sodišču smiselno uporablja dosedanje ustavne in zakonske določbe.

8.člen

Sodniki ustavnega sodišča, sodišč in javni tožilci opravljajo funkcijo do izteka mandatne dobe, za katero so bili izvoljeni ali imenovani.

Sodniki rednih sodišč in sodišč združenega dela ter javni tožilci lahko v primeru nove ureditve sodišč in državnega tožilstva dokončajo mandat po prvem odstavku tega člena v novih pravosodnih organih.

Sodnikom rednih sodišč in sodišč združenega dela ter javnim tožilcem, ki jim bo potekel mandat pred uveljavitvijo novih predpisov o ureditvi sodišč in državnega tožilstva, se mandat podaljša in jim preneha v šestih mesecih po uveljavitvi teh predpisov.

9.člen

Do sprejema zakona iz 68.člena te ustave tujci ne morejo pridobiti lastninske pravice do nepremičnin.

Tuje države lahko pridobijo lastninsko pravico na nepremičninah, ki jih uporabljajo za dejavnost diplomatsko konzularnih predstavništev.

10.člen

Ta ustavni zakon se lahko spremeni z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev na skupni seji vseh zborov skupščine oziroma na seji državnega zbora.

S e k r e t a r

Miro Cerar

P r e d s e d n i k

dr. France Bužar

